

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **B.H., s. r. o.**, S.H., IČO: X., zast. JUDr. V.S., advokátom so sídlom N.S. proti žalovanému: **S., a. s.**, T.B., IČO: X., o **zaplatenie 1 190 000 Sk s prísl.**, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 30. marca 2006, č. k. 19 Cb 163/98-304, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30. marca 2006, č. k. 19 Cb 163/98-304 v časti, ktorou bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 190 000 Sk a v časti, ktorou bolo rozhodnuté o trovách konania, sa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 30. marca 2006, č. k. 19 Cb 163/98-304 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 190 000 Sk, vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žaloba bola podaná v rámci objektívnej trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť od okamihu vykonania jednotlivých zrážok. V časti o zaplatenie istiny súd prvého stupňa žalobe vyhovel, nakoľko mal za preukázané, že zo strany žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu. V časti o zaplatenie úrokov z omeškania súd prvého stupňa žalobu zamietol, keďže nejde o klasický záväzkový obchodnoprávny vzťah, v ktorom by mal žalobca spolu s plnením žiadať i úroky z omeškania.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobca a žalovaný, o ktorých Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol rozsudkom zo 4. októbra 2007, č. k. 6 Obo 223/2006-343 tak, že zmenil rozsudok prvostupňového súdu v časti, ktorou bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 190 000 Sk tak, že žalobu zamietol. V časti, ktorou bola žaloba zamietnutá, napadnutý rozsudok potvrdil a v časti o trovách konania rozsudok zmenil tak, že žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému 119 000 Sk trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa nestotožnil s názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého sa právny predchodca žalobcu mohol dozvedieť až 10. januára 1997 o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, t. j. keď bola vykonaná revízia stavu záväzkov a pohľadávok. Z výpovede svedka Ing. J.K. vyplýva, že ako hlavný ekonóm sa dozvedel o inkase žalovaného už pri prvom inkase 25. mája 1995. Právny predchodca žalobcu plnil za iného - obchodnú spoločnosť s takmer rovnakým obchodným menom a personálnym prepojením tým istým konateľom. Ak konateľ a ďalšia osoba, poverená ekonomickou činnosťou, vykonávajú túto s odbornou starostlivosťou, čo im ukladá zákon, tak pri ôsmych neoprávnených inkasách, ako tvrdí žalobca, musel si túto skutočnosť všimnúť a vyvodiť patričné závery z konania voči banke - žalovanému. Ak tak neurobil, nasvedčuje to tomu, že žalovaný mal súhlas konateľa oboch spoločností - p. P.L.. Preto k žiadnemu bezdôvodnému obohateniu dôjsť nemohlo. Keďže žalobcovi nevznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, nemá nárok ani na úrok z omeškania.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca dovolanie a navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť. Uviedol, že z rozsudku odvolacieho súdu nie je jednoznačne zrejmé, či odvolací súd napadnutým rozhodnutím zamietol žalobu z dôvodu, že bola uplatnená po uplynutí subjektívnej premlčacej doby alebo z dôvodu, že by žalobca plnil za iného a žalovaný by teda nebol pasívne legitimovaný. Namietal nesúlady v odôvodnení skutkových záverov so skutočným skutkovým stavom zisteným pred súdom prvého stupňa. Výsluch svedka K. nikdy nebol vykonaný, a preto naň nemožno poukázať. V spise sa nenachádza žiaden dôkaz o tom, že by právny predchodca žalobcu dal príkaz na úhradu konkrétnych čiastok, ktoré sú predmetom tohto sporu, resp. že by súhlasil s inkasom týchto čiastok. Z vykonaného dokazovania je zjavné, že banka sa na úkor spoločnosti A.A., s. r. o. obohatila úmyselne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozhodol o dovolaní žalobcu uznesením z 24. februára 2010, č. k. 1 Obdo V 5/2008-375 tak, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa a vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie v časti, ktorou bol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdený, odmietol.

Z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu vyplýva, že sa stotožnil s námietkou žalobcu, že z rozsudku nie je zrejmé, či súd napadnutým rozhodnutím zamietol žalobu z dôvodu, že bola uplatnená po uplynutí subjektívnej premlčacej doby alebo z dôvodu, že žalobca plnil za iného a žalovaný teda nebol pasívne legitimovaný.

Dovolací súd mal za to, že súdy nesprávne v predmetnej veci aplikovali § 107 Občianskeho zákonníka, keďže obaja účastníci právneho vzťahu, z ktorého malo právo vzniknúť, sú podnikateľmi a vzťah sa týka ich podnikateľskej činnosti, navyše ide o vzťah, ktorý vznikol v súvislosti so zmluvou o bežnom účte. Ide o obchodný záväzkový vzťah, ktorý sa podľa ust. § 261 ods. 1 a § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka spravuje Obchodným zákonníkom. Dovolací súd je názoru, že právo majiteľa účtu na zaplatenie neoprávnene inkasovaných peňažných prostriedkov nie je právom na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože ak banka inkasuje z účtu peňažné prostriedky bez písomného súhlasu (príkazu) majiteľa účtu alebo splnením podmienok určených v zmluve, porušuje povinnosti stanovené v § 709 ods. 1 Obchodného zákonníka. Ak postupom banky, ktorý je porušením jej povinností, vznikla majiteľovi majetková ujma, spočívajúca v zmenšení stavu peňažných prostriedkov na jeho účte (škoda), je banka povinná mu podľa § 373 Obch. zák. škodu nahradiť.

Obchodný zákonník má vlastnú úpravu premlčania i na náhradu škody.

Dovolací súd preto rozsudok odvolacieho súdu, ktorý spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok prvostupňového súdu (zamietajúca časť), dovolanie nebolo prípustné, a preto dovolací súd v tejto časti dovolanie ako neprípustné odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preto prejednal odvolanie žalobcu smerujúce proti výroku, ktorým bolo rozhodnuté, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a o odvolaní žalovaného proti výroku o jeho povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1 190 000 Sk a trov konania. Odvolací súd vzhľadom na rozhodnutie dovolacieho súdu sa nezaoberal napadnutým výrokom prvostupňového súdu o zamietnutí žaloby v časti príslušenstva, keďže dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol a žalovaného proti výroku odvolacieho súdu, ktorým rozsudok prvostupňového súdu v časti o zamietnutí žaloby na priznanie príslušenstva potvrdil.

Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaniach účastníkov konania vychádzal z rozhodnutia dovolacieho súdu.

Odvolací súd konštatoval, čo nie je ani medzi účastníkmi konania sporné, že žalovaný uzatvoril so spoločnosťou A., s. r. o., T. úverovú zmluvu č. 91317-8 dňa 6. júla 1993 a dodatok k nej dňa 20. decembra 1993, úverovú zmluvu č. 91329-4 dňa 26. augusta 1993 a dodatok k nej 27. marca 1994 a dňa 13. septembra 1993 uzatvoril žalovaný úverovú zmluvu č. 95120-0 a dodatok k nej 6. apríla 1994, pričom napriek tomu, že v záhlaví tejto zmluvy je uvedená A., s. r. o., T., podpísal ju konateľ ako A., s. r. o., T., tak aj konateľ A.A., s. r. o. p. P.L., pričom je opatrená pečiatkou A.A., spol. s r. o., S., v spise sa nachádza zmluva o bežnom účte z 19. septembra 1994, uzatvorená medzi žalovaným a A.A., s. r. o., S.. V spise sa však nenachádza zmluva o bežnom účte č. BU 8653255-189, uzatvorená medzi žalovaným a A., s. r. o., T.. Odvolací súd pritom poukazuje na ust. § 708 Obchodného zákonníka, keďže na uzatvorenie zmluvy o bežnom účte sa vyžaduje písomná forma. Súd prvého stupňa sa nezaoberal pri posudzovaní predmetu sporu spôsobom a podmienkami výkonu tuzemských prevodov, ktorý upravuje zákon o platobnom styku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutých častiach je preto potrebné zrušiť podľa ust. § 221 ods.1 písm. h) O. s. p. a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie.

Bude preto úlohou prvostupňového súdu, aby v novom konaní vyzval žalovaného, aby predložil zmluvu o bežnom účte č. 8653255-189, uzatvorenú medzi žalovaným a A., s. r. o., T., posúdil list konateľa p. P.L. z 21. februára 1995 na č. l. 89 na firemnom papieri ako A.-Karpatskej, tak aj A., s. r. o., vyhodnotil písomné vyjadrenie Ing. J.K. (č. l. 112) a „výslech“ P.L. (č. l. 209) a posúdil spôsob a podmienky výkonu prevodov so zákonom o platobnom styku a následne znova rozhodol, a to aj o náhrade trov prvostupňového, odvolacieho i dovolacieho konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. marca 2011

JUDr. Darina Ličková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová